

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 266/05-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. decembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., so sídlom K., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., ktorou namietala porušenie čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 9 Co 200/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. novembra 2005 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti K., s. r. o., so sídlom K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., ktorou namietala porušenie čl. 20, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dodatkový protokol“) v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre (ďalej len „krajský súd“) pod sp. zn. 9 Co 200/2004.

Sťažovateľka žiada vydat' nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv vyplývajúcich z ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 200/2004-431 z 10. marca 2005 s tým, aby bol tento rozsudok zrušený a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie. Napokon požaduje náhradu trov právneho zastúpenia.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 199/00-400 z 12. mája 2004 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu č. k. 9 Co 200/2004-431 z 10. marca 2005 bola zamietnutá žaloba sťažovateľky ako žalobkyne voči J. divadlu v K. ako žalovanému (ďalej len „žalovaný“) o náhradu škody v sume 643 760,20 Sk. Žaloba bola založená na skutočnosti, že sťažovateľka ešte 6. apríla 1999 uzavrela so žalovaným dohodu o budúcej zámennej zmluve, podľa ktorej najneskôr do 30. júna 1999 mala byť uzavretá zámenná zmluva, ktorej predmetom mala byť zámena nehnuteľností. Zároveň sa dohodlo (čl. IV dohody o budúcej zámennej zmluve), že sťažovateľka uskutoční na ňou prevádzaných nehnuteľnostiach rekonštrukčné práce podľa požiadaviek žalovaného a v prospech žalovaného. Náklady na tieto rekonštrukčné práce mala znášať sťažovateľka s tým, že budú zohľadnené v podmienkach neskoršej zámennej zmluvy. Dňa 16. júna 1999 došlo k uzavretiu zámennej zmluvy v zmysle § 611 Občianskeho zákonníka. Obsahom tejto zmluvy bola zámena nehnuteľnosti patriacej štátu, ktorá bola v správe žalovaného s nehnuteľnosťou patriacou sťažovateľke. Žalovaný mal v zmysle zmluvy nadobudnúť nehnuteľnosť v hodnote 3 734 810 Sk a sťažovateľka mala nadobudnúť nehnuteľnosť v hodnote 1 801 330 Sk. Sťažovateľka splnila svoj záväzok finančne zabezpečiť rekonštrukčné práce na ňou prevádzanej nehnuteľnosti, a to na základe zmluvy o dielo zo 14. júla 1999. Išlo o rekonštrukčné práce v hodnote 2 110 000 Sk bez dane z pridanej hodnoty. Pre platnosť zámennej zmluvy bol potrebný súhlas Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“). Vzhľadom na túto skutočnosť žalovaný v deň uzavretia zámennej zmluvy vypracoval aj podanie označené ako „*Vyžiadanie súhlasu k zámennej zmluve*“, v ktorom požadoval potrebný súhlas ministerstva. V rozpore s existujúcimi „*dojednaniami*“ však

žalovaný 29. júna 1999 požiadal ministerstvo o zastavenie schvaľovacieho procesu uzavretej zámennej zmluvy. Neskôr dňa 2. novembra 1999 žalovaný v rozpore so svojimi zmluvnými povinnosťami uzavrel nájomnú zmluvu týkajúcu sa nehnuteľnosti, ktorú mala zámenou získať sťažovateľka, s iným nájomcom. Sťažovateľka taktiež zistila, že táto nehnuteľnosť medzičasom prestala byť majetkom štátu v dôsledku inej zámennej zmluvy. Po zistení uvedených skutočností sťažovateľka vyzvala žalovaného 19. júna 2000 na náhradu škody vo výške 643 760,20 Sk, ktorá jej postupom žalovaného vznikla, a to jednak ako skutočná škoda a jednak ako ušlý zisk. Okresný súd zamietol žalobu s poukazom na to, že na platnosť zámennej zmluvy bol potrebný súhlas ministerstva, ktorý však daný nebol, a preto treba zámennú zmluvu považovať za neplatnú. Podľa názoru krajského súdu žalovaný neporušil žiadnu právnu povinnosť. Uvedené závery všeobecných súdov považuje sťažovateľka za neprijateľné a predstavujú porušenie označených základných práv. Namieta aj nekvalitnosť odôvodnenia rozsudkov. Rozsudok krajského súdu bol právnenému zástupcovi sťažovateľky doručený 4. októbra 2005.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 9 Co 200/2004-431 z 10. marca 2005 vyplýva, že ním bol potvrdený rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 199/00-400 z 12. mája 2004. Podľa názoru krajského súdu je nesporné, že medzi účastníkmi konania došlo v roku 1998 k rokovaniu, ktorých výsledkom bola dohoda o budúcej zmluve, podľa ktorej najneskôr do 30. júna 1999 sa mala uzavrieť zámenná zmluva na vzájomnú zámenu vlastníctva nehnuteľností. Pre platnosť dohody o budúcej zmluve sa vyžadovalo udelenie súhlasu Krajského úradu v N. ako zriaďovateľa. Bola dohodnutá aj nutnosť vykonania rekonštrukčných prác na základe požiadaviek žalovaného a vypracovania stavebnej dokumentácie, pričom túto mali vrátane rozpočtu odsúhlasiť a potvrdiť zmluvné strany. Na vykonanie prác mal žalovaný požiadať zriaďovateľa o poskytnutie finančných prostriedkov. Súhlas na uzatvorenie dohody o budúcej zmluve zo strany Krajského úradu v N. udelený nebol. Podmienkou platnosti zmluvy o zámene nehnuteľností zo 16. júna 1999 bol súhlas ministerstva. Je nesporné, že žalovaný od vyžiadania tohto súhlasu upustil, a hoci neskôr požiadala o súhlas sama sťažovateľka, ministerstvo takýto súhlas nedalo, o čom svedčí jeho list z 5. apríla 2000. To znamená, že zmluva platne uzavretá nebola. Nesporne boli vynaložené isté finančné prostriedky na projektovú dokumentáciu a iné náklady, ktoré

sťažovateľka žiadala preplatiť vrátane ušlého zisku. Dôležité bolo preto posúdiť, či k takýmto nákladom došlo len na základe súhlasu oboch účastníkov zmluvy alebo jednostranne z vôle sťažovateľky. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že výdavky sťažovateľky boli vecou dohody účastníkov zmluvy. Sťažovateľka si mala byť vedomá toho, že ak nepočká na súhlas a napriek tomu vynaloží finančné prostriedky, ide pre ňu o riziko, ktoré musí sama znášať. Zmluva zo 16. júna 1999 pre absenciu súhlasu ministerstva platnosť nenadobudla. Dôsledky neplatnosti právnych úkonov spočívajú najmä v povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie. Odvolací súd nezistil žiadnu zodpovednosť žalovaného za požadovanú škodu, lebo žalovaný neporušil žiadnu právnu povinnosť.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh je preto možné považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, I. ÚS 158/05, I. ÚS 213/05).

Ústavný súd vo svojej judikatúre konštatne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a že jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

S odvolaním sa na vyššie uvedenú judikatúru ústavného súdu sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

Z vyššie citovaného rozhodnutia krajského súdu z 10. marca 2005 (pozri posledný odsek I. časti tohto rozhodnutia) vyplýva, že závery krajského súdu, podľa ktorých žalovanému nemožno vytknúť porušenie právnej povinnosti, nemožno považovať za arbitrárne či za zjavne neodôvodnené. Krajský súd sa pritom opiera o výsledky vykonaného dokazovania, ktoré konkrétne uvádza. Pritom porušenie právnej povinnosti treba považovať za jednu zo základných zložiek zodpovednosti za škodu, pri absencii ktorej táto zodpovednosť do úvahy vôbec neprichádza.

Nad rámec uvedeného poukazuje ústavný súd aj na to, že pokiaľ sťažovateľka požaduje okrem iného aj náhradu skutočnej škody, teda sumy ňou investovanej do vlastnej nehnuteľnosti, podľa ustálenej praxe všeobecných súdov nemožno takto vynaložené investície považovať za skutočnú škodu, teda za zmenšenie majetku sťažovateľky. Uvedenými investíciami totiž nedošlo ku zmenšeniu majetku sťažovateľky, ale iba k transformácii časti jej majetku z podoby finančnej hotovosti do vecnej podoby (zvýšenia hodnoty nehnuteľnosti).

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. decembra 2005